

DANSK EKSPEDITIONS HISTORIE

I kongens og
oplysningens tjeneste
1600-1850

Redigeret af
Anne Haslund Hansen og
Michael Harbsmeier

INDHOLD

FORORD

DANSKE VIDENSKABELIGE EKSPEDITIONER

Fra 1600-tallet til i dag 6

KAPITEL 1

CARSTEN NIEBUHRS ARABISKE REJSE

En dansk ekspeditionshistorie 14

Anne Haslund Hansen og Michael Harbsmeier

KAPITEL 2

PÅ JAGT EFTER NORDBOER, SØLV OG SØVEJEN TIL ØSTEN

Ekspeditioner til Arktis under Christian 4. 44

Peter Andreas Toft

KAPITEL 3

FRA SØMANDSGARN TIL VIDENSKAB

Danskere på ostindiske ekspeditioner i 1600-tallet 78

Michael Harbsmeier

KAPITEL 4

BERINGS TRANSSIBIRISKE FELTTOG

1700-tallets russiske ekspeditioner 106

Morten Hahn-Pedersen

KAPITEL 5

TEGNEREN

Frederik Ludvig Nordens 100 dage på Nilen 1737-1738 142

Paul John Frandsen og Anne Haslund Hansen

KAPITEL 6

ISLÆNDINGE PÅ EN DANSK EKSPEDITION

Kortlægning af Island 1752-1757 176

Christina Folke Ax

KAPITEL 7	
MORTEN THRANE BRÜNNICH	
En naturforsker i Dalmatien	204
Anne Haslund Hansen	
KAPITEL 8	
EN VIDENSKABELIG EKSPEDITION TIL VERDENS ENDE	
Venuspassagen i 1769	238
Helge Kragh	
KAPITEL 9	
SPROGGRANSKEREN PÅ FELTARBEJDE	
Rasmus Rask hører stemmer i Serampore	266
Michael Harbsmeier	
KAPITEL 10	
CHRISTIAN TUXEN FALBE I NORDAFRIKA	
Diplomat, kartograf, arkæolog, spion og pionerfotograf	298
John Lund og Anne Haslund Hansen	
KAPITEL 11	
BOTANIK I BORGERKRIGENES SKYGGE	
Frederik Liebmanns ekspedition til Mexico 1840-1843	324
Mille Gabriel	
KAPITEL 12	
DEN SIDSTE EKSPEDITION I KONGENS TJENESTE	
Korvetten Galatheas jordomsejling 1845-1847	358
Kristian Hvidtfelt Nielsen og Bente Wolff	
Noter	394
Litteratur	406
Personregister	426
Stedregister	432
Om forfatterne	440

DANSK EKSPEDITIONS HISTORIE

For fremskridtet og nationen
i imperialismens tidsalder
1850-1945

Redigeret af
Jesper Kurt-Nielsen og
Christian Sune Pedersen

INDHOLD

INDLEDNING	
EKSPEDITIONER I IMPERIERNES TID	6
Jesper Kurt-Nielsen og Christian Sune Pedersen	
KAPITEL 1	
MENNESKER OG MØDER BAG PAKISEN	
Konebådsekspeditionen til Østgrønland 1883-1885	22
Peter Andreas Toft	
KAPITEL 2	
EN BLÅ GENDARM BLANDT "HULEBOERE"	
Fransk Nordafrika 1893	56
Jesper Kurt-Nielsen	
KAPITEL 3	
MÆND, MYTER OG MONUMENTER	
Danmarkekspeditionen 1906-1908	80
Peter Andreas Toft	
KAPITEL 4	
EMILIE DEMANT HATT OG NØGLEN TIL SAMERNE	
En dansk kunstner i Lapland	116
Inge Damm	
KAPITEL 5	
DE ARKTISKE FOLK ER ÉT	
5. Thule Ekspedition 1921-1924	150
Anne Mette Randrup Jørgensen	
KAPITEL 6	
ØRKENENS SØNNER OG KOLONIMAGT	
Saharaekspeditionen 1922-1923	188
Jesper Kurt-Nielsen	
DANSK EKSPEDITIONSHISTORIE / 1850-1945	4

KAPITEL 7	
DEN SIDSTE POLARHELT	
Lauge Koch og den moderne ekspedition 1920-1940	222
Christopher Jacob Ries	
KAPITEL 8	
DEN SKJULTE BY	
En arkæologisk ekspedition til Hama 1931-1938	256
Anne Haslund Hansen	
KAPITEL 9	
CARL KJERSMEIER	
På fetishjagt i Afrika 1931-1932	288
Jesper Kurt-Nielsen	
KAPITEL 10	
MED MONSUNEN OVER STILLEHAVET	
En rejse gennem kolonialismens spejlbilleder 1933-1935	318
Bente Wolff	
KAPITEL 11	
MÅ ET FOLK IKKE DØ I FRED?	
1. og 2. Danske Centralasiatiske Ekspedition 1936-1939	354
Miriam Koktvedgaard Zeitzen	
KAPITEL 12	
EVENTYRERE, HOVEDJÆGERE OG MØRKE SKØNHEDER	
Rejsebøger og populære ekspeditioner	388
Jesper Kurt-Nielsen og Miriam Koktvedgaard Zeitzen	
Noter	418
Litteratur	430
Personregister	446
Stedregister	454
Om forfatterne	462

DANSK EKSPEDITIONS HISTORIE

Kold krig, afkolonisering
og nye horisonter
1945-2020

Redigeret af
Peter Andreas Toft og
Kristian Hvidtfelt Nielsen

INDHOLD

INDLEDNING	
DEN FORANDERLIGE EKSPEDITION	6
Peter Andreas Toft og Kristian Hvidtfelt Nielsen	
KAPITEL 1	
ET LIVSLANGT PROJEKT I DET NORDLIGSTE GRØNLAND	
1. Danske Pearyland Ekspedition 1947-1950	18
Jens Fog Jensen og Bjarne Grønnow	
KAPITEL 2	
TROFÆFEBER OG DIORAMADRAMA	
Jagt- og zooekspeditioner 1946-1947	48
Miriam Koktvedgaard Zeitzen	
KAPITEL 3	
FRA KABUL TIL KALIMPONG	
3. Danske Centralasiatiske Ekspedition 1947-1954	84
Miriam Koktvedgaard Zeitzen	
KAPITEL 4	
FOSSILJÆGEREN	
Eigil Nielsen og drømmen om den firbenede fisk	122
Christopher Jacob Riis	
KAPITEL 5	
EKSPEDITION OG FELTARBEJDE	
Johannes Nicolaisen i Lapland, Sahara og Sarawak	152
Ole Høiris	
KAPITEL 6	
MANIOKMYSTERIET	
Nationalmuseets ekspedition til British Guiana og Brasilien 1954-1955	184
Mille Gabriel	
KAPITEL 7	
FRA SLØRETS INDERSIDE	
Henny Harald Hansen og de muslimske kvinder	220
Inge Damm	
DANSK EKSPEDITIONSHISTORIE / 1945-2020	4

KAPITEL 8	
DE SMÅ MIDER OG DEN STORE JORD	
Marie Hammers mosmideekspeditioner	250
Marcus Lee Naldal og Kristian Hvidtfelt Nielsen	
KAPITEL 9	
RUINER PÅ GULDKYSTEN	
Ekspedition til Ghana 1966-1967	282
Henrik Breuning-Madsen, Inge Damm og Jesper Kurt-Nielsen	
KAPITEL 10	
IS, KLIMA OG KONSORTIER	
Iskerneekspeditioner på indlandsisen	308
Marcus Lee Naldal og Kristian Hvidtfelt Nielsen	
KAPITEL 11	
DANMARK IND I RUMALDEREN	
Ud i rummet med Andreas Mogensen	342
Kristian Hvidtfelt Nielsen og Gunver Lystbæk Vestergård	
KAPITEL 12	
FORSKNING, FORMIDLING OG FØLELSER	
Galathea 3-ekspeditionen 2006-2007	372
Kristian Hvidtfelt Nielsen	
KAPITEL 13	
ÅLENS MYSTERIUM	
En dansk specialitet i 130 år	404
Bo Poulsen	
KAPITEL 14	
GENBESØG	
Med ekspeditionerne tilbage i felten	436
Martin Petersen	
Noter	464
Litteratur	474
Stedregister	496
Personregister	502
Om forfatterne	508